

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Arianis Constantinopoli qui & Psathyriani denominabantur. Cap. XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

Luc. 5. verbi gratia: in nauem ingressus docuit: Pascha in cœnaculo
Marci 14 lo parari iussit: asinam alligatam solui mandauit, hominem
Mat. 21. gestantem lagenam aquæ, signum dedit discipulis, qui ad
Marci 14. Pascha parandum maturabant, alia præterea infinita in euân-
 geliis eius generis scripta sunt. Atque nullum istorum om-
 nium externo & corporeo more, vt litera postulat, obserua-
 re nituntur hi, qui propter festi celebrationem se iustifica-
 tos esse putant. Nam nemo illorum è nauì aliquando apud
 populum concionatur: nemo omnino in cœnaculo Pascha
 celebrare aggreditur: nemo cum Asinam ligauerit, eam de-
 nuo dissoluit, nemo denique cuiquam negotium dat lage-
 nam aquæ gestandæ, vt ea, quæ sunt rerum simbola expleat.
 Etenim hæc aliq; id genus Iudæorum potius quàm Chri-
 stianorum propria existimant. Nam Iudæi eiusmodi insti-
 tuta corporea potius obseruantia, quàm interioris mentis
 cultu obseruare contendunt. Quam ob causam sunt exe-
 crationi obnoxii, quòd legem Mosaicam in vmbri ac fi-
 guris, potius quàm in rebus ipsis & veritate positam intel-
 ligunt. Qui autem Iudæorum fautores sunt, tamen si has res
 ad altiorè diuiniorèq; sensum transferunt, tamen de die-
 bus & mensibus bellum excitant grauissimum, interio-
 remque & sublimem, quæ in illis est notionem, quasi pedi-
 bus proterunt: & propterea hac in parte pari ratione cum
 Iudæis necessariò condemnantur, sententiamque execra-
 tionis sibi ipsi asciscunt. Verùm de his fati superque me
 dixisse censeo.

*De Arianis Constantinopoli qui & Psathyriani de-
 nominabantur. CAP. XXII.*

REdeamus iam ad illud propositum, de quo paulo ante
 mentionem fecimus: nimirum quod ecclesia semel di-
 uisa, non in prima illa diuisione constitit, sed illi, qui
 erant in sectas diuisi, rursus singuli se à sua ipsorum secta
 separarunt, leuiq; & pertenui occasione arrepta, se ab se mu-
 tuo abiunxerunt. Nam Nouatiani, vt dixi, propter festum
 Paschatis diuisi fuerunt, atque adeo de hac re, non est vna
 solum inter illos diuisio. Nam in variis prouinciis non
 modò de mense, in quo illud festum celebrari debet, sed
 etiam de diebus septimanæ illius, in qua celebratur, & de
 aliis

aliis rebus non magni momenti dissentientes, partim ab se ipsi segregantur, partim cohærescunt. Quinetiam Ariani inter ipsos diuisi sunt ob hanc causam. Quæstiones controuersæ captiosæq; inter eos quotidie agitæ, illorum disputationes ad absurdas quasdam sententias & opiniones prouexerunt. Nam quoniam in ecclesia creditur Deum esse patrem filij verbi, quæstio inter eos oborta est, vtrum Deus ante, quàm filius existeret, pater dici posset. Et quia Dei verbum non ex patre generatum, sed ex non essentijs extitisse opinabatur, in primo & summo quæstionis capite lapsi, non sine causa in absurdam contentionem inciderunt. Dorotheus igitur ab illis Antiochia accersitus, dixit non posse patrem aut esse, aut vocari, si non existat filius. Marinus, quem è Thracia, ante Dorotheum, euocauerant, tempus opportunum nactus (ægre enim ferebat Dorotheum sibi prælatum) cõtrariæ sententiæ patrociniũ suscepit. Quæ de causâ ipsi inter se diuisi fuere: ac cum propter inanẽ illâ uoculam, quæ erat ante prolata, essent seiuncti, separatim alter ab altero conuentus fecerunt: & qui parebant Dorotheo, in proprijs ac suis locis manserunt: qui autem Marini sententiam sequebantur, extruxerunt sibi ecclesias. Conuentus seorsum egerunt: denique docuerunt patrẽ, semper patrem fuisse: etiam cum filius non existeret. Appellabantur isti Psathyriani, propterea quod Theoclitus quidam Psathyropolia, id est, placentarum venditor, genere Syrus, ardenti studio huic opinioni patrociniatus est. Cuius sententiam secutus est Selenas Gotthorum episcopus, vir genere permixto ortus: nam pater eius Gotthus fuit: mater autem Phryx. Et ob eam causam utroque sermone expeditè in ecclesia docuit. Hæc secta haud diu post etiam diuisa fuit: quippe Marinus cum Agapio, quem ipse ad episcopatum Ephesi extulerat, cœpit contendere. Atque isti duo nõ de religione, sed de primatu propter nimium honoris studium, quo animi illorum tenebantur occupati, inter se decertarunt. Gotthi ab Agapio potius steterunt. Quamobrem multi clerici, qui erant de istorum episcoporum ecclesijs, odio contra eos ob concertationẽ illam ex inanis gloriæ cupiditate ortam concepto, ab illis desciuerunt, seque totos addixerunt fidei Consubstantialis. Ariani igitur ad
trigin-

triginta quinque annos inter ipsos diuisi, post, Theodosio iuniore, & Pretore Plintho Cofs. Quotquot Psathyrianorum hæresi fauebant, quorundam hortatu inducti, finem contendendi fecerunt. A quibus, post reconciliationem factam, tanquam lege sancitum fuit, vt quæstionis, quæ fuerat quasi contentionis caput, nunquam deinceps fieret mentio. Atque istud nusquam nisi Constantinopoli præstare potuerunt. Nam in alijs ciuitatibus, in quibus fortè sunt Ariani, eadem inter ipsos manet contentio. Verùm de Arianorum diuisione hactenus sermonem produximus.

Quòd Eunomiani quoque inter se discordarunt, varijs nominibus ex sectarum authoribus appellati.

CAP. XIII.

PONÒ Eunomiani inter ipsos fuere separati. Nam Eunomius ipse ab Eudoxio, qui illum iam pridem episcopum Cyzici designauerat, arrepta occasione, quod Aëtium magistrum suum ab ecclesia eiectionem nollet admittere, dissidere cœpit. Quinetiam alii qui ab eo nomen habuerunt, in varias sectas dispersi sunt. Nam prim Theophronius quidam Cappadox, qui captiosas argutias certandi studio accommodatas ab Eunomio didicerat, & pingui Minerua, vt aiunt, Aristotelis tum categorias, tum librum de interpretatione animo complexus erat, libros composuit, eosq; de mentis exercitatione, inscripsit. Vnde in odium apud suæ religionis fautores incurrere, ab illis, tanquam sectæ suæ desertor, eiectionem fuit: qui conuentus separatim ab illis faciens, hæresim suo ipsius nomine nuncupatam reliquit, Deinde Constantinopoli Eutichius quidam leui frigidaque controuersia commotus, se ab Eunomianis seiunxit. Ac iam conuentus seorsum agit. Itaque qui Theophronium sequebantur, Eunomiotheophroniani, qui autem Eutichium Eunomieutchiani appellati sunt. Quam inanes ineptæque, res sunt de quibus dissentiant, non putauit operæ precium huic nostræ historie man-